ऋणनिर्देश

एम्. फिल. पदवीच्या आवश्यकतेची पूर्ती म्हणून हा शोधनिबंध सादर करायचा असतो. प्रस्तुत शोधनिबंध शिक्षणशास्त्र विभाग, शिवाजी विद्यापीठ, कोल्हापूर येथे सादर करीत असताना मला अतिशय आनंद होत आहे. हा शोधनिबंध सादर करण्यास शिवाजी विद्यापीठाने मला संधी उपलब्ध करुन दिली. त्याबद्दल मी विद्यापीठाचा आभारी आहे.

कोणतेही कार्य मार्गदर्शनाशिवाय होत नाही. म्हणून हा शोधनिबंध खऱ्या अर्थाने प्रकाशदायी व आनंददायी ठरला तो डॉ. सप्रे एन्. आर. यांच्या प्रेरणेमुळे त्यामुळे मी त्यांचा मन:पुर्वक आभारी आहे. तसेच डॉ. पद्मीनी एम्. एस्., विभाग प्रमुख शिक्षणशास्त्र विभाग, शिवाजी विद्यापीठ, डॉ. येवले सी. एम्., डॉ. पाटणकर पी. एस्., डॉ. पाटील जी. एस्., श्री. डुकरे के. बी., संकपाळ आर. यु. यांचे देखील मार्गदर्शन मिळाले व इतर गुरुवर्य यांचेदेखील मार्गदर्शन लाभले. त्यांचाही मी आभारी आहे. तसेच प्रा. आ. श्री. जी. एल्. ऐनापुरे, श्री. दळवी बी. जे., श्रीमती. भालेकर एस्. डी., श्री. कुलकर, श्री. कुंभार आर. ए. यांचेही मार्गदर्शन मिळाले त्यांचाही मी आभारी आहे. तसेच शिक्षणशास्त्र महाविद्यालय, कराड येथील श्री. चव्हाण सर व सर्व शिक्षक व शिक्षकेतर कर्मचारी यांचेही मला सहकार्य लाभले. त्यांचाही मी आभारी आहे.

सदर शोधनिबंध पूर्ण करण्यासाठी माझे एम्. फिल्.चे सर्व सहकारी वर्गमित्र-मैत्रिणी यांचे सहकार्य लाभले. त्यांचाही मी आभारी आहे.

हे कार्य पूर्ण करीत असताना बऱ्याच पुस्तकांचा संदर्भ घेणे आवश्यक ठरते, त्यासाठी शिवाजी विद्यापीठातील कै. बॅरिस्टर बाळासाहेब खर्डेकर ग्रंथालयाची मदत झाली आहे. त्याबद्दल मी या ग्रंथालयातील सर्वांचा आभारी आहे. तसेच या विभागातील शिक्षकेत्तर कर्मचारी व अनेक व्यक्तींच्या प्रत्यक्ष-अप्रत्यक्ष सहकार्यातून मी हा शोधनिबंध पूर्ण करु शकलो. त्या सर्वांचा मी मन:पूर्वक ऋणी आहे.

श्री. दयानंद नारायण कराळे
एम्.ए., एम्.एड्.